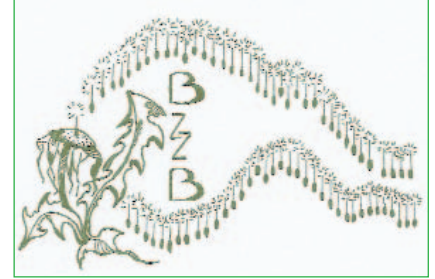

Nieuwsbrief

Stichting
Behoud de Zak van Zuid-Beveland
Secretariaat: v.d.Poest Clementstr 7,
4443 AL Nisse
Tel. 0113 - 649536
Triodos Bank : NL94TRIO0198420285
e-mail: bzzb@hetnet.nl
www.bzzb.nl

SEPTEMBER 2014

VAN HET BESTUUR

ZILVEREN DONATEURSMIDDAG

Met veel genoegen kondigen we de donateursmiddag 2014 aan. Die wordt gehouden op zaterdag 11 oktober aanstaande. We zijn te gast bij Natuurmonumenten, beheereenheid Schelde, aan de Zwaaksedijk 5, nabij Kwadendamme (0113-644044). Het is een bijeenkomst met een zilveren randje. Dit jaar bestaat de stichting Behoud de Zak van Zuid-Beveland (BZZB) 25 jaar.

Dat is voor een organisatie die drijft op donateurs en vrijwilligers en geen subsidies ontvangt, best een gedenkwaardig feit. Bovendien zijn we de enige club die echt opkomt voor de kwaliteit van de leefomgeving in het grote buitengebied ten zuiden van Goes, waarvan de Zak van Zuid-Beveland het grootste deel vormt. Natuur, landschap, milieu en cultuurhistorie vormen daarbij onze speerpunten.

Daarom vinden we het erg plezierig dat we u kunnen ontvangen op een plek in de Zak waar alle aspecten van onze activiteiten te vinden zijn. Een restant van de ooit machtige stroomgeul Zwake, omgeven door fraaie dijken, waardevolle flora en fauna, een mooi landschap en historische boerderijen. Allemaal onderwerpen waar de BZZB, intussen al 25 jaar, voor op de bres staat. Hartstikke nodig, omdat bedreigingen en aantastingen van geen wijken weten.

Tijdens de donateursmiddag (waar ook andere belangstellenden welkom zijn) krijgen we informatie over de uitbreiding van het gebied rondom de Zwaakse Weel, het kroonjuweel van Natuurmonumenten op Zuid-Beveland. Ook het terrein van de beheereenheid aan de Zwaaksedijk is grondig veranderd en in streekeigen sfeer heringericht. Dat kunnen we, als het weer dat toelaat, meteen tijdens een wandeling met eigen ogen aanschouwen. Ook besteden we aandacht aan de nieuwe natuurgebieden die Natuurmonumenten afgelopen jaren langs de boorden van de Westerschelde verwezenlijkte.

Vanaf 13.30 uur ontvangen we u graag met koffie of thee. Na een woord van welkom volgt een presentatie over het Zwaakse Weelgebied. Daarna pauze, gevolgd door een toelichting op de nieuwe natuur langs de Westerschelde. Traditiegetrouw sluiten we af met een hapje en drankje.

We hopen dit keer extra veel donateurs en belangstellenden te kunnen verwelkomen.

Graag vóór 1 oktober opgeven.

Dat kan door een mailtje te sturen naar bzzb@hetnet.nl, telefonisch bij het secretariaat 0113-64 95 36 of per post, BZZB, Van der Poest Clementstraat 7, 4443 AL Nisse.

TOT 11 OKTOBER!!

RESPECTEER GROENE EN BLAUWE WAARDEN

In een brief aan het bestuur van de stichting Land van Borsele dringt de BZZB erop aan bij het ontwikkelen van plannen van meet af aan rekening te houden met de waarden van natuur, landschap, milieu en cultuurhistorie. Die mogen door de aanleg van recreatieve voorzieningen niet geschaad worden, vinden wij. Het zijn juist deze waarden die van de Zak een alom erkend uniek gebied maken. Zeker ook voor recreanten.

Met als trefwoord 'duurzaamheid' werkt Land van Borsele aan een aantal nieuwe ontwikkelingen om de Zak in recreatief opzicht beter te vermarkten. Ofwel, om meer recreanten aan te trekken die geld uitgeven. Dat komt de economische positie van het gebied ten goede.

Zoals we in eerdere nieuwsbrieven al aangaven, is daar wat de BZZB betreft op zich niks mis mee. Maar wij vinden dat de groene en blauwe kernwaarden van de Zak daarbij gerespecteerd moeten worden.

Eén van de initiatieven behelst het aanleggen van zogenoemde ecolodges. Inmiddels omgedoopt tot bijzondere overnachtingsplaatsen (bop). Dat dekt de lading beter: verblijfsrecreatie

op unieke plekken. En wat zijn de unieke plekken? Juist ook de locaties die uit oogpunt van natuur, landschap en cultuurhistorie zo bijzonder zijn.

Hier is dus sprake van tegengestelde belangen in een streek die is aangewezen tot nationaal landschap (één van de twintig in Nederland) en buitendijks een Natura 2000 gebied is (onderdeel van het Europese netwerk van bijzondere natuurgebieden).

Als het gaat om een afweging, dan vrezen wij dat groen en blauw onder het mom van 'we doen het toch duurzaam' het onderspit zullen delven. Dat zou zeker niet de eerste keer zijn in Borsele. Gooi er een beeldkwaliteitsplannetje tegenaan en alles moet kunnen, z gezegd. Het

gezegde 'de kip met de gouden eieren slachten' is hier van toepassing.

In de brief aan de stichting Land van Borsele wijzen wij erop dat de groene en blauwe waarden voorrang moeten hebben boven recreatieve ontwikkelingen. Met daarbij de aantekening dat onderzoek uitwijst dat het in de Zak vooral gaat om dagrecreatieve voorzieningen en minder om verblijfsrecreatie.

'Recreatieve kansen benutten begint bij het respecteren van de waarden waarvoor de Zak zo'n aparte streek is', aldus het BZZB-bestuur.

BEGRAAFPLAATS NIEUWDORP BLIJFT GROEN

Het bestuur van de PKN-gemeente in Nieuwdorp diende een vergunningaanvraag in voor het kappen van een aantal bomen op de protestantse begraafplaats aan de Kasteelweg in Nieuwdorp. Het betrof onder meer enkele zeer oude taxussen uit het begin van de vorige eeuw (1911). Wij namen een kijkje op deze in 1846 geopende begraafplaats. Ons werd niet duidelijk waarom de bomen moesten worden opgeruimd.

We benaderden hierover de gemeente, die al dan niet een kapvergunning moet afgeven als het gaat om bomen die als waardevol aan te merken zijn. Tot ons genoegen was ook de gemeente van mening dat het kappen van een aantal bomen niet noodzakelijk is. De vergunning werd geweigerd (het kerkbestuur kan daartegen nog beroep aantekenen).

Wij zijn blij met dit besluit. Indachtig de kaalslag op de begraafplaats in Borssele vinden wij dat zeer behoedzaam met groen op kerkhoven moet worden omgegaan. Bovendien hebben veel bomen ook een symbolische betekenis.

Zo staat de taxus voor de verbinding tussen leven en dood, eeuwigheid en onvergankelijkheid, onsterfelijkheid, verrijzenis in een ander leven, droefheid en rouw alsook hoop op een leven na de dood. Samen met de cipres is de taxus de dodenboom. In de oudheid waren deze bomen heilig; taxustakjes werden rond

een overledene in de grond gestoken of megedragen bij de begrafenis. En in de Griekse mythologie is de taxus een boom van de onderwereld. De weg daarnaar toe liep tussen twee taxussen door. Voor Galliërs was de boom symbool voor droefheid en verdriet. Men droeg taxuskronen bij de begrafenis. En vandaag de dag wordt uit het snoeisel van de taxus het medicijn Taxol tegen borstkanker gemaakt.

Reden genoeg dus om de ruim 100 jaar oude bomen op de begraafplaats een langer leven te gunnen. Daardoor blijft die een mooie groene dodenakker. Er staan ook twee inheemse hulstbomen (uit 1951), een robijnen pseudo acaia, een vlier (sambucus nigra) en vijf dwergcipressen (alle uit 1951) en bij de entree twee treuressen uit 1966. Enkele bomen die de PKN-gemeente wil kappen zijn niet vergunningplichtig en die kunnen dus gewoon geroid worden. Het gaat om twee kleinere taxus baccata.

TOEKOMSTSCHETS BORSELE IS ONEVENWICHTIG

De bestaande en toekomstige kwaliteiten van de gemeente in duurzaam evenwicht met elkaar behouden en versterken. Dit is een belangrijke doelstelling in de ontwerpstructuurschets Borsele 2014-2019. In de inspraakreactie van de BZZB constateren we dat het een erg algemene doelstelling is, waarmee je vele kanten op kunt. Bovendien veronderstelt dit dat de kwaliteiten vandaag de dag in evenwicht zijn en daar zetten wij vraagtekens bij.

Er is volgens ons nauwelijks rekening gehouden met de negatieve gevolgen van in het verleden gevoerd beleid. De achteruitgang van natuur, milieu en landschap die zich de laatste 25 jaar manifesteerde is bepaald niet omgebogen in herstel en versterking. Daarop wordt alleen ingezet als er een beroep kan worden gedaan op subsidiestromen. Zo gauw die opdrogen, houdt het op. Wij noemen als voorbeelden het Waardevol Cultuurlandschap en het Nationaal Landschap.

Overheden en belangenorganisaties stonden in de rij om uit

de subsidieruif te fourageren. Er werden allerlei zinvolle projecten (en ook minder zinvolle, denk aan aanleg bietenopslagplaatsen met flinke subsidie, omdat er buiten de bieten campagne geparkeerd mag worden) uitgevoerd. Die verbeterden zeker in meer en mindere mate de kwaliteit van de leefomgeving.

Wij vinden dat een gemeente die streeft naar duurzaam evenwicht, ook zonder geld uit Middeburg, Den Haag of Brussel middelen moet uittrekken voor betekenisvolle verhoging van de omgevingskwaliteit.

Duurzaamheid is in de ontwerpstructuurschets vooral gericht op ruim baan maken voor economische ontwikkeling. De BZZB stelt dat zo'n ontwikkeling staat of valt met een goede kwaliteit van de leefomgeving.

De alom geprezen pluspunten van de Zak op het gebied van natuur, landschap en cultuurhistorie vormen een kapitaal dat zorgvuldig moet worden beheerd. Wij missen in de schets concrete voornemens op dit stuk van zaken. Sociale en economische activiteiten krijgen voorrang.

In dit kader betreuren wij het dat alles wordt ingezet op het alsnog aanleggen van het bedrijventerrein Sloepoort, tussen 's-Heerenhoek en Sloegebied.

vervolg op pagina 5

HOE KRIJGEN WE DE ZWAAKSEDIJK AUTOLUW?

Ieder, die de situatie daar een beetje kent, weet dat er wat moet gebeuren op de kruising Drieweg Nisse/ Zwaaksedijk en Schoorkenszandweg/ Kruijningenpolderweg ('s-Gravenpolder – Ovezande). Drie van de vier wegen zijn GOW's – gebied ontsluitende wegen. De provincie Zeeland, de gemeente Borsele en het waterschap Scheldestromen willen de kruising N666/N665 en Zwaaksedijk veiliger maken. De aanleg van een rotonde zou de beste oplossing zijn.

Omdat het een ingewikkelde opgave is, is er een bureau ingehuurd, dat de mogelijkheden moet onderzoeken en in beeld brengen.

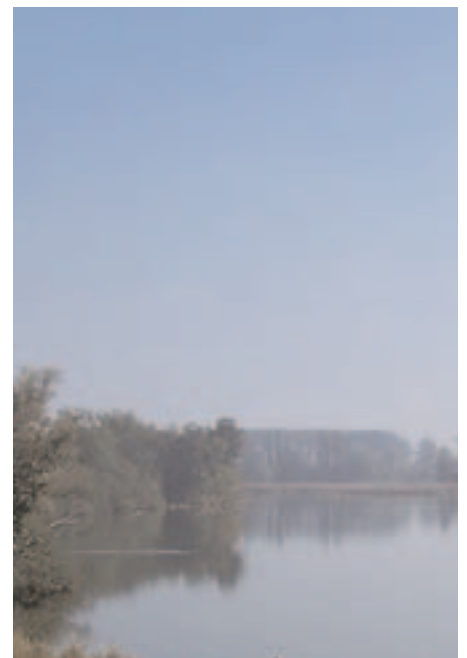
Ook is er een werkgroep van 'belanghebbende organisaties' in het leven geroepen, waar de BZZB deel van uitmaakt. Een loffelijk streven om op tijd de verschillende belangen te onderkennen, te peilen en af te wegen.

De BZZB is blij dat ze haar inbreng mag geven, want we hebben hier te maken met infrastructuur op een zeer kwetsbare plek. Cultuurhistorisch en landschappelijk is het op die plek

nog steeds fraai en interessant, dit ondanks ingrepen in de tijd van de ruilverkaveling en daarna!

Aan beide zijden van de route Ovezande/'s-Gravenpolder liggen mooie delen van de Zak van Zuid-Beveland, zoals het Zwaakse Weel gebied en de oude Rondepolderdijk. Deze laatste, die via de Koedijk rechtstreeks naar het heggengebied leidt, is aan het begin zo goed als verborgen. Prachtig oud landschap, dat zich geweldig leent voor fietsen en wandelen.

De 80-km wegen doorkruisen het. Gelukkig kennen die door-

gaande wegen een vrij liggend fietspad, maar de echte liefhebber of toerist zal de grote wegen snel oversteken om dan de rust van natuur en dijkenlandschap in te duiken.

vervolg op pagina 5

vervolg Toekomstschets Borsele

Mede door ons beroep wees de Raad van State eerder het plan af. Nochtans willen gemeente en Zeeland Seaports een herkansing. Daar zijn we tegen omdat de argumenten die in het verleden tegen Sloepoort zijn ingebracht, nog steeds actueel zijn. De noodzaak van nieuwe bedrijfstreinen is (mede door de crisis) eerder af- dan toegenomen.

Als BZZB zijn wij niet zonder meer tegen komst van nieuwe agrarische producten, toepassen van intensieve teeltmethoden en teeltondersteunende voorzieningen. Uiteraard moet dat binnen de milieueisen kunnen gebeuren.

Wij pleiten voor een natuur- en landschapstoets, bijvoorbeeld wanneer hagelnetten gebruikt worden en voor een milieutoets, bijvoorbeeld voor intensieve teeltmethoden (niet zijnde bio-

industrie, daar zijn we tegen) in de buurt van natuurgebieden.

De gemeente deelt in de schets Borsele in zes zogeheten invloedsgebieden in. Dat scheidt ons inziens verwarring. Zo is er nu ineens een invloedsgebied Westerschelde geïntroduceerd, dat ook helemaal binnen het nationaal landschap valt. Wij zijn er niet gerust op en vrezen dat de wijze waarop de unieke kwaliteiten van het invloedsgebied Westerschelde worden aangegrepen een vrijbrief is voor ontwikkelingen die de waarden van groen en blauw aantasten.

De BZZB onderstreept dat met het Natura 2000 gebied Westerschelde zeer behoedzaam moet worden omgegaan. Het optimaal benutten en versterken van recreatie potenties, zoals aangeduid in de schets, kent zijn grenzen.

Als voor (nieuwe) activiteiten in

het agrarisch gebied een verantwoorde landschappelijke inpassing niet mogelijk is, moeten ze wat ons betreft niet doorgaan. Op zijn minst moet, als er doorslaggevend economische belangen in het geding zijn, elders ruimte voor compensatie worden gevonden. Het is een goede gedachte nieuwe natuur te verwezenlijken in combinatie met kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen.

Tenslotte merkt de BZZB op dat in de schets overwegend reële vooruitzichten worden genoemd voor de toekomst van de dorpskernen. Geen grootschalige uitbreidingsplannen meer en het accent op inbreiding en herstructurering is een goede richting. Evenals toepassing van duurzaam bouwen, al zijn wij wel benieuwd hoe dat voor komende bouwactiviteiten handen en voeten krijgt.

vervolg 'Zwaaksedijk autoluw?'

Het ruimtebeslag van een rotonde is groot. Als je rekening houdt met het historisch patroon en ook met de waterkerende functie, is die ruimte er nu niet.

Bij de veiligheid voor fietsers van een rotonde in het buitengebied zet de Fietsersbond vraagtekens: zij pleiten voor de aanleg van een tunneltje.

De BZZB waakt over landschappelijke inpassing en behoud of zelfs terugbrengen van zoveel mogelijk landschappelijke authenticiteit zonder dat verkeersafwikkeling en veiligheid geweld aangedaan worden.

De agenda voor dit project heeft op dit moment door de integrale aanpak en het verder kijken dan alleen naar dit kruispunt, al enige vertraging opgelopen.

Een bijkomende grote wens is het autoluw maken van de Zwaakse dijk. Hoe kun je dat realiseren? En hoe kan de kwetsbare grenslijn bij de ingang van de Zwaakse dijk in stand gehouden worden?

Wij volgen de ontwikkelingen nauwgezet.

KRITISCH OORDEEL OVER VERGUNNING TOP

Samen met een aantal families uit 's-Gravenpolder diende de BZZB een zienswijze in op de ontwerp omgevingsvergunning voor de uienverwerkende fabriek TOP aan de Baarlandsezandweg. Er leven vele vragen en van de beantwoording hangt af of wij ons neerleggen bij de vergunning of niet. Dat klinkt wellicht negatief, maar de BZZB vindt ten principale dat een dergelijk bedrijf dat zoveel milieuhinder veroorzaakt, niet in de rand van een dorpskern thuishoort. Als dat toch moet, dienen strenge milieueisen te worden gesteld.

Bij de aanpassing van het bestemmingsplan bedrijventerrein Baarlandsezandweg wezen wij daar vorig jaar al op. TOP valt onder een zware milieucategorie. Voor bedrijfsterreinen in de rand van een woonkern geldt een veel lichtere categorie als maximum. Voor een bedrijf in de zware categorie waartoe TOP gerekend moet worden, is een richtafstand tot de woonomgeving van tenminste 300 meter verplicht. Hieraan wordt niet voldaan.

Informatieverstrekking

BZZB en de families herinneren eraan dat uiteindelijk tegen het bestemmingsplan geen bezwaar werd aangetekend, omdat toezeggingen waren gedaan over een beter overleg en betere informatieverstrekking aan de bevolking. Op initiatief van de gemeente is er zegge en schrijve één bijeenkomst met TOP-mensen gehouden en daarna bleef het oorverdovend stil. Juist een omgevingsvergunning leent zich bij uitstek voor overleg. Dat er niets is gebeurd, vinden wij onbehoorlijk en het wekt weinig vertrouwen in de opstelling van TOP.

Melden

In de zienswijze - die moest worden ingediend bij de RUD, de nieuwe milieudienst voor heel Zeeland - hebben we een groot aantal vragen en opmerkingen gemaakt. Zo vinden wij de regels voor het tegengaan van insectenplagen onvoldoende. Als er afwijkingen zijn van de normale bedrijfsvoering hoeft het bedrijf dat maar twee dagen tevoren te melden aan de ge-

meente. Wij achten het gewenst dat in elk geval ook omwonenden en andere belanghebbenden tijdig (dus vooraf) geïnformeerd worden.

Afval

Wij missen strenge bepalingen om verspreiding van afval buiten TOP te voorkomen. Meer bepaald gaat het om (sorteer-) grond, uienpellen en uienafval. Vraagtekens zetten wij bij de controle op de lozingen van afvalwater, bij de omschrijving van wat stankverspreidende stoffen zijn (volgens ons ook uien, grond en pellen), en de grenzen die gesteld worden voor geluid en trillingen. Wij willen een jaarlijkse rapportage over de opgetreden geuroverlast en het effect van stankbeperkende maatregelen.

Geur

In de vergunning wordt grote overlast tijdens de zilveruien-campagne min of meer goedgepraat. De geurbelasting van de zilveruienfabriek bedraagt wel 25% van de totale uitstoot en dat rechtvaardigt ons inziens extra inspanningen. We vinden het te gemakkelijk dat af te doen met de opmerking dat effectieve maatregelen het bedrijf teveel geld kosten en dat het slechts om een korte periode gaat. Er is sowieso sprake van overlast en die moet gewoon met de best beschikbare technieken worden bestreden. We hebben niet de indruk dat TOP een armlastig bedrijf is.

De verkeersproblematiek rond het bedrijf (immers vele grote vrachtautocombinaties komen en

In het aan TOP grenzende natuurgebied van Natuurmonumenten, beheereenheid Schelde, kunnen vanaf het schelpenpad in het laatst ingerichte deel, twee pijpen worden waargenomen waaruit regelmatig een lichtzure nevel verstuift. De invloed op het grasland is niet direct met het oog waarneembaar. Maar het struweel ernaast is bruin en nagenoeg dood. Ook is regelmatig sprake van uitspoeling van uien-drab. Het komt in de bij de inrichting van het natuurgebied speciaal gegraven sloot, die uitmondt in het oppervlaktewater stroomafwaarts, ter hoogte van de stuw Lenshoeksedijk.

gaan) is onderbelicht. De kruising Schoorkensandweg is niet voor niets een black spot. Er is alleen gekeken naar het woonwerkverkeer van medewerkers.

Handhaving

Tenslotte zetten wij vraagtekens bij de doelmatigheid van de controle op de voorschriften (handhaving genaamd). Wij vrezen dat de vele voorschriften die worden opgelegd vooral een theoretisch karakter zullen hebben. Dit is een bedrijf van een zware milieucategorie dat niet zomaar mag worden meegenomen in de gebruikelijke gemeentelijke milieucontroles. Wij vragen een jaarlijks overzicht van de ondernomen handhavingsactiviteiten. Gelet op de houding van TOP is het vertrouwen in een voluit meewerkende opstelling van het bedrijf zelf, niet erg groot.

VERGUNNINGEN HAGELKANONNEN RAMMELEN

Oude wijn in oude flessen, met alleen een nieuw etiketje erop. Daarmee is de inhoud van de nieuwe ontwerpvergunningen voor gebruik van anti-hagelkanonnen in de gemeente Borsele in één zin geschetst. Met enorme vertraging (inmiddels wordt het schiettuig al twee seizoenen illegaal gebruikt) kwam de Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland (RUD) half juli met de nieuwe ontwerpvergunningen naar buiten. De dienst, een samenwerking van de Zeeuwse gemeenten op milieugebied, deed dat namens het gemeentebestuur van Borsele, dat eerst- en eindverantwoordelijk blijft.

Als BZZB moeten we vaststellen dat sinds het eerste gebruik in Borsele van de schokgolfgeneratoren in 2006 nog altijd geen sluitende vergunning voorhanden is. Ook de nieuwe beschikkingen bieden helaas geen juridisch sluitende grondslagen en ook kunnen ze een toetsing aan de milieuregels niet foutloos doorstaan. Het rammelt op diverse fronten, zagezegd. Daarom hebben we een zienswijze ingediend, waarin we onze op- en aanmerkingen hebben neergelegd.

Het juridisch kader dat voor de geluidvoorschriften wordt gehanteerd is mistig. Duidelijk is wel dat de anti-hagelkanonnen niet binnen de, door de gemeente inmiddels opgetrokken, geluidsgrenzen blijven. Ook is het opmerkelijk dat de gemeente vindt dat fruittelers niet moeten opdraaien voor de kosten van isolatie van woningen in de omgeving van de kanonnen. Dat staat volstrekt haaks op de milieuregelgeving dat de vervuiler betaalt.

Het verwondert ons niet dat een optimistisch en rooskleurig beeld wordt geschetst van het aantal keren dat de kanonnen in actie komen. Gesteld wordt dat dit gemiddeld 10 keer per jaar zal zijn. Maar uit de stukken die de gemeente zelf aandraagt blijkt dat er in de jaren 2006 tot en met 2012 aantallen tot 16 en zelfs 20 keer zijn geregistreerd. En 2014 spant helemaal de kroon: het aantal keren dat is geschoten had eind augustus al de 30 overschreden.

Er is door de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland (GGD) een nieuw rapport opge-

steld over de effecten van de kanonnen op de gezondheid van mensen. Volgens de gemeente blijkt hieruit dat er nauwelijks een vuiltje aan de lucht is. Dat is wel heel selectief winkelen. In de eerste plaats staat in het rapport dat de werking van de anti-hagelkanonnen nimmer is bewezen (een reeks deskundige personen en instanties heeft dat aange-toond). Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne (RIVM) geeft zelfs als advies: als anti-hagelkanonnen geen effectieve werking hebben dan is gebruik ervan af te raden, omdat de kans bestaat dat mensen nodeloos overlast (hinder, slaapverstoring, schrik) kunnen ervaren.

Het gezondheidsrapport geeft ook een helder beeld van de geluidbelasting. Geconcludeerd wordt dat geen één van de generatoren voldoet aan de regels voor piekgeluidsniveau. Elk kanon gaat over één of meerdere dorpen. En de helft van de kanonnen produceert zoveel lawaai dat de gemeentegrenzen worden overschreden. Iedere woning in de gemeente Borsele en elk dorp in de gemeente Borsele wordt door minimaal 4, vaak 5 en een enkele keer door 6 van de anti-hagelkanonnen aan te hoge geluidbelasting blootgesteld.

We stellen vast dat de gemeente tekortschiet in verantwoordelijkheid voor de zorg van het milieu en voor de inwoners van Borsele. Bovendien wordt zonder enig bewijs beweerd dat in de loop der jaren het aantal klachten afnam en dat zulks een bewijs is dat de apparaten worden geaccepteerd. Volgens ons heeft de bevolking juist ervaren dat klagen geen

enkele zin heeft omdat de gemeente er niks aan doet en zonder meer de belangen van de fruittelers voorop stelt. Bovendien is het zo dat het in de dorpsgemeenschappen lang niet makkelijk is om openlijk te klagen. Doe je dat wel, dan zijn de negatieve reacties niet mals. Overigens is het zo dat gelukkig weer steeds meer mensen wel hun beklag doen, zo blijkt uit mails en mededelingen die tot ons komen. Kennelijk beginnen mensen het nu toch echt zat te worden dat voortdurend geluidsgrenzen worden overschreden, ook bij nacht en ontij (dit seizoen al 3 keer 's nachts).

De rechtbank heeft er enkele malen in voor ons positieve uitspraken op gewezen dat een deugdelijke belangenafweging noodzakelijk is. Nog altijd is daar geen sprake van. In de nieuwe beschikkingen worden de (al dan niet vermeende) belangen van de fruittelers opnieuw uitputtend beschreven. Te hunner faveure worden geldende, landelijke normen opgerekend of omzeild. De positie van de overige inwoners van de gemeente (het overgrote deel dus) wordt stelselmatig weggeschreven en genegeerd.

Tenslotte wijzen wij erop dat voor tien schietinstallaties vergunningen worden aangevraagd. Volgens de gemeente hebben die een reikwijdte (wat daarmee bedoeld wordt is onduidelijk) van 350 hectare op een totaal areaal van 1500 hectare appel- en perenboomgaarden. Minder dan een kwart dus. Als het gebruik wordt gelegaliseerd betekent dit dat het aantal kanonnen kan toenemen tot boven de 40. Aan de gevolgen daarvan wordt geen aandacht geschonken, maar er is niet veel verbeelding voor nodig om vast te stellen dat de oorlog in de polder dan wel heel luidruchtig aanwezig zal zijn. We wachten de reactie op onze zienswijze af. Op basis daarvan beoordelen we of verdere stappen (weer naar de rechter) nodig zijn.

OPENING VLINDERBELEVINGSPAD

Half juli opende Hanneke Mesters, hoofd beheereenheid Schelde van Natuurmonumenten, het Vlinderbelevingspad aan het Groenewegje bij 's Gravenpolder en Langeweegje.

Deze vlinderidylle is in samenwerking met de Vlinderstichting aangelegd. Het betreft een bijzonder project dat mede gerealiseerd is met geld van de Vlinderstichting en Postcode Loterij.

Kort ervoor was ook al in Ovezande een vlindergebied gerealiseerd op een braakliggend terrein.

Al in de winter van 2010/2011 is de aanleg begonnen met een strook van een halve hectare.

Voorheen was dit een schapenweide, het gebied is omgespit en er kwam een schrale zandlaag boven. Er is inheems regionaal zaad, wat attractief is voor vlinders, ingezaaid.

In 2013 is dit gebied uitgebreid naar 4,5 hectare vanwege een subsidie van de Vlinderstichting vanuit het project Idylle.

Het gebied is opnieuw omgespit en ingezaaid, wat resulteert in een nu zichtbare bloemenzee.

Er is een pad uitgezet met informatieve elementen, gericht op kinderen, die in de toekomst vanuit het MEC (en wellicht ook met het nabij gelegen Tropical Zoo) educatieve rondwandelingen kunnen maken.

Kars Veling - aanwezig namens de Vlinderstichting - vertelde nog over het landelijke project Vlinderidylles en hoopt dat door onder meer de aanplant van wilde peen de inmiddels uit Zeeland verdwenen koninginnenpage weer terug zal komen. Hij was erg blij met dit nieuwe gebied voor de vlinders.

Daarna werd het gebied geopend door medewerkers van Psyent, die met veel deskundigheid en plezier dit gebied hebben gerealiseerd. Vervolgens liepen ongeveer 70 belangstellenden het pad op waar symbolisch tientallen koolwitjes werden losgelaten.

Een mooi gebied en een aanrader om te bezoeken.

BZZB DOET MEE AAN ERFGOEDDAG

Op zaterdag 20 september organiseren stichting Het Zeeuwse Landschap (HZL), Stichting Landschapsbeheer Zeeland (SLZ) en Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland (SCEZ) bij Hoeve Van der Meulen in 's-Heer Abtskerke de eerste 'Erfgoeddag in het Landschap'. Op deze publieksdag zijn er activiteiten voor jong en oud, die laten zien hoe in Zeeland erfgoed, landschap en natuur met elkaar verweven zijn. De BZZB past hier uitstekend bij. Wij zijn daar dan ook aanwezig met onze eigen informatie, puzzels en fotokaarten en wij vinden het leuk om u daar te ontmoeten! Toegang en deelname aan alle activiteiten zijn gratis. Het actuele programma is te vinden op: www.zeeuwseankers.nl/erfgoeddag

The poster features a photograph of a large, traditional Dutch farm building with a red-tiled roof and a grey gable, situated in a grassy field. A group of people is gathered in the foreground. The text is overlaid on the image: 'Erfgoeddag in het Landschap' in a large, green, handwritten-style font at the top left; 'Toegang gratis' in orange text at the top right; 'Hoeve Van der Meulen' in white text on a green background at the bottom left; 'Zaterdag 20 september, 10.00 - 17.00 uur' in white text on a green background at the bottom center; and 'Zuidweg 30 's-Heer Abtskerke' in white text on a green background at the bottom right. A small image of red apples is visible in the bottom right corner of the poster.

